



สรุป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๒๐/๒๕๕๓

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้อง
นายอาษาเบและ เล่ายี่ป่า ผู้คัดค้าน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๑/๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจจับผู้คัดค้านพร้อมยึดเงินสดจำนวน ๗๓๔,๙๐๐ บาท ที่มีคราบเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ติดอยู่ รถกระบะหมายเลขทะเบียน บล - ๖๐๔๓ เชียงใหม่ และรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน คบย ชม ๔๗๒ เป็นของกลางแล้วดำเนินคดีกับผู้คัดค้านในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและฟอกเงิน กรณีปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเงินสด รถกระบะและรถจักรยานยนต์ดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ. ศ. ๒๕๔๒ ขอให้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า เงินสดตามคำร้องไม่ใช่ของผู้คัดค้าน ส่วนรถกระบะและรถจักรยานยนต์ตามคำร้องมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เงินสดจำนวน ๗๓๔,๙๐๐ บาท พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังได้ว่า เจ้าพนักงานตำรวจจับผู้คัดค้านพร้อมทั้งยึดเงินสดจำนวน ๗๓๔,๙๐๐ บาท และที่ธนบัตรมีเศษเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ติดอยู่ พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้คัดค้านในความผิดฐาน มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต คณะกรรมการธุรกรรมมีมติให้ยึดเงินสดดังกล่าว รถกระบะหมายเลขทะเบียน บล - ๖๐๔๓ เชียงใหม่ และรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน คบย ชม ๔๗๒ ของผู้คัดค้านไว้ในระหว่างสอบสวน ต่อมาเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้ผู้ร้องยื่นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินทั้ง ๓ รายการดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีคำพิพากษาว่า ผู้คัดค้านมีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๗

สำหรับเงินสดจำนวน ๗๓๔,๙๐๐ บาท คดีเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ยืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ตกเป็นของแผ่นดินแล้ว และไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา

คงมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องประการเดียวว่า รถกระบะหมายเลขทะเบียน บล - ๖๐๔๓ เชียงใหม่ และรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน คบย ชม ๔๗๒ ตามคำร้องเป็นทรัพย์สิน



ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานที่ศาลต้องสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่ ที่ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้คัดค้านต้องคำพิพากษาศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้ลงโทษจำคุกในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต อันถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วย่อมต้องขอสันนิษฐานตามกฎหมายว่า รถกระบะและรถจักรยานยนต์ของผู้คัดค้านตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้คัดค้านจึงมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว นั้น เห็นว่า

๑) แม้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีบทบัญญัตินิยามความหมายของคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ไว้ แต่พิจารณาเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมอันเป็นความผิดมูลฐานและพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนในมาตรา ๓ นิยามความหมายคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ไว้แล้ว จึงไม่ได้บัญญัติซ้ำอีกในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งการตีความกฎหมายต้องเป็นไปในทางเดียวกัน ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงหมายความถึงเฉพาะการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด รวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย ตามที่พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติไว้ โดยมิได้รวมถึงความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพ ซึ่งถ้าฟังการที่ผู้คัดค้านต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอนว่ามีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตจึงยังถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นความผิดมูลฐานดังที่ผู้ร้องฎีกา

๒) กรณีหากจะรับฟังว่าผู้คัดค้านมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของกลางก็เป็นพฤติการณ์ตั้งแต่เกิดเหตุคดีนี้เป็นต้นไป การที่ดาบตำรวจสำราญ ดวงสุริยะ พยานผู้ร้องเบิกความว่า ก่อนเกิดเหตุสืบทราบมาว่าผู้คัดค้านมีพฤติการณ์ลักลอบจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นเครือข่ายของกลุ่มผู้ค้ารายใหญ่และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบแล้วตามบันทึกข้อความเอกสารหมายเลข ป.ร. ๑ นั้น ไม่ปรากฏพยานหลักฐานอื่นสนับสนุน ไม่มีที่มาว่าสืบสวนได้ข้อเท็จจริงดังกล่าวจากผู้ใดทั้งบันทึกรายงานดังกล่าวก็ทำขึ้นก่อนเกิดเหตุเพียง ๙ วัน จึงไม่เพียงพอให้รับฟังว่าก่อนหน้านั้นผู้คัดค้านเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๓) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รถกระบะหมายเลขทะเบียน บล - ๖๐๔๓ เชียงใหม่ มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ และได้รถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน คบย ชม ๔๗๒ มาเมื่อ ปี ๒๕๔๕ ตามสำเนาคู่มือทะเบียนรถเอกสารหมายเลข ร. ๑๒ อันเป็นเวลาก่อนที่ผู้คัดค้านจะมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังวินิจฉัย กรณีจึงไม่ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคท้าย ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน ผู้ร้องจึงยังคงมีภาระการพิสูจน์ให้เห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามคำร้อง

๔) เมื่อเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งเป็นพยานผู้ร้องเบิกความว่า ผู้คัดค้านให้ถ้อยคำ ว่า ทำไรทำสวนในที่ดินเนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ ซึ่งเป็นของตนเอง แม้จะไม่เคยเสียภาษีเงินได้และราคาพืชไร่ไม่สูงแต่ก็ไม่เพียงพอให้รับฟังได้ว่าผู้คัดค้านไม่มีทางจะมีเงินได้เหลือเก็บออมจน



พอซื้อรถกระบะและรถจักรยานยนต์ดังกล่าว พยานหลักฐานเท่าที่ผู้ร้องนำสืบมา ยังไม่เพียงพอให้ศาลเชื่อว่ารถกระบะและรถจักรยานยนต์ของผู้คัดค้านตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานที่ศาลจะต้องมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

๕) การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำขอให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินและศาลอุทธรณ์พิพากษายืนนั้น ยังไม่ครบถ้วน เพราะตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑/๑ ศาลต้องสั่งคืนทรัพย์สินนั้นด้วย

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนกระบะหมายเลขทะเบียน บล - ๖๐๔๓ เชียงใหม่ และรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน คบย ชม ๔๗๒ แก่ผู้คัดค้าน นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์